

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:632

av Anna Wallén m.fl. (S)

Ungdomsarbetslösheten

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för att få bukt med ungdomsarbetslösheten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är alarmerande hög. Många ungas väg in på arbetsmarknaden kantas av stängda dörrar i stället för nya möjligheter. Det finns ett samband mellan ungas psykiska hälsa och läget på arbetsmarknaden. Ungas begränsade möjligheter att få jobb och egen bostad är ett slöseri, både för individen och för samhället. Alla unga är inte stöpta i samma form och är inte i behov av samma stöd eller hjälp. Samhället måste erbjuda en palett av olika lösningar för att få bukt med ungdomsarbetslösheten, och stöd och hjälp ska ges från dag ett.

Satsning på sommarjobb

För många är jobb under sommarlovet det första steget in på arbetsmarknaden. Det är ofta en kontakt och en erfarenhet som är värdefull under åren därefter. Ett sommarlov utan möjlighet till arbete har allt för ofta en negativ effekt på självkänslan. Dessutom minskar chanserna att snabbt komma in på arbetsmarknaden efter genomförda studier.

Traineeprogram

Inom välfärdssektorn kommer det inom en snar framtid att råda personalbrist på grund av stora pensionsavgångar. Ett sätt att komma till rätta med detta är att skapa traineeprogram för att underlätta generationsväxlingen och säkerställa kunskapsöverföring mellan generationer.

90-dagarsgarantin

Ungdomar som blivit arbetslösa ska senast efter 90 dagar erbjudas jobb eller utbildning. Garantin bör innehålla följande tre byggstenar:

Utbildningskontrakt

Tanken med utbildningskontrakt är att hjälpa unga till jobb och praktik. Kontraktet vänder sig till den som är arbetssökande, under 25 år och inte har fullgjort gymnasiet. Den som är ung och söker jobb erbjuds arbete enligt tre olika alternativ. Den ena möjligheten kallas för ”Västeråsmodellen” och innebär avtalsenlig lön på halvtid och studier på halvtid. Den andra möjligheten är praktik hos privata eller offentliga arbetsgivare samt studier på halvtid eller deltid. Det tredje alternativet är utbildning på heltid, vid komvux, yrkesvux eller folkhögskola.

Yrkesintroduktionsjobb och utbildningsplatser

Alla unga ska senast efter 90 dagar erbjudas jobb, utbildning som leder till jobb eller en kombination av utbildning och jobb. Det kräver att samhället kliver in och bereder vägen för jobb inom de områden där arbetsmarknadens parter slutit yrkesintroduktionsavtal – avtal där unga människor kan arbeta och lära sig yrket samtidigt. Det kräver också att samhället avsätter resurser för att de utbildningsplatser som behövs också finns tillgängliga.

Effektiva insatser för unga – inget aktivitetsförbud

Avskaffa aktivitetsförbudet på Arbetsförmedlingen. Unga arbetslösa som behöver insatser ska kunna få dem från första dagen i arbetslöshet. Dessutom bör de regler som i dag försvårar för unga att få insatser som leder till jobb ändras.

Anna Wallén (S)

Lars Eriksson (S)

Olle Thorell (S)

Pia Nilsson (S)